

Det gode liv som gammel - Hvad skal der til?

DANSKE ÆLDRERÅD inviterer til ældrepolitisk konference
Tirsdag d. 29. april 2014, Hotel Nyborg Strand

Alle ønsker sig et godt liv som gammel. Og lands- og kommunalpolitikere, ledere og ansatte i kommunerne, ældreorganisationer, ældreråd og frivillige organisationer bedyrer alle, at de arbejder for, at den enkelte kan få et godt liv som gammel. Alle er enige om målet, men måske ikke om midlet, eller om hvordan det gode liv ser ud set gennem ældre menneskers briller.

Regering og kommuner har fokus på ældre borgere

To store kommissioner på plejehjemsområdet og hjemmehjælpsområdet er kommet med anbefalinger, og på Finanslov 2014 er der afsat én milliard kroner til et løft af ældreplejen. Penge, som er på vej til kommunerne. Regeringen og Kommunernes Landsforening har de ældre borgere på dagsordenen, og hovedparten af kommunerne har deres egne ældrepolitikker. Men er udspillene i tråd med ældre borgeres ønsker og behov?

Temaer for landets ældreråd

Med efterårets valg er mange nyvalgte medlemmer trådt ind i landets 98 folkevalgte ældre-/seniorråd. DANSKE ÆLDRERÅD vil med denne ældrepolitiske konference præsentere nogle af de temaer, der er aktuelle for ældre- og seniorråd.

Det sker på konferencen

Politikere og praktikere vil på konferencen give deres bud på den bedste indsats inden for deres felt, blandt andet med **tre hovedoplæg**.

- Professor i sundhedsøkonomi og -politik, Kjeld Møller Pedersen, vil sætte fokus på sundhedsøkonomi ved rehabilitering og forebyggelse.
- En repræsentant for Kommunernes Landsforening vil fortælle om deres nye oplæg med titlen 'Fremtidens velfærdsalliance – Sammen er vi bedst'.
- Tidligere amtsborgmester og tidligere formand for Etisk Råd, Erling Tiedemann, vil sætte spot på betydningen af hukommelse og erfaring.

Konferencens ti seminarer rummer en vifte af emner, som ældrerådene drøfter, når de rådgiver kommunalpolitikere. Vi kan blive klogere på ældre med anden etnisk baggrund end dansk, frivilligpolitik, palliativ indsats i den kommunale pleje, samarbejde om forebyggende hjemmebesøg, tilbud til pårørende til demensramte, forebyggelse af psykosocial mistrivsel blandt ældre, velfærdsteknologiens muligheder og begrænsninger i funktionssvækkede ældres liv, madens betydning for et godt ældreliv - og ikke mindst, hvorvidt ældrerådene og politikere rammer rigtigt i forsøget på at skabe det gode liv som gammel.

At privatøkonomi har betydning for livet som gammel, og at kommunale budgetter er væsentlige for ældrerådene at forholde sig til, skal ikke være usagt. Men vi lader disse temaer ligge til en anden gang.

Hvad er målet, og hvem er målgruppen?

Målet med konferencen er at give ældrerådene viden, så ældrerådet kan stille konstruktive spørgsmål til kommunalpolitikere og embedsværk, og det er at inspirere ældreråd til nye tiltag og til at følge op på eksisterende tilbud i egen kommune.

Målgruppen for konferencen er primært medlemmer af ældre-/seniorråd. Velkomne er også ældre-/seniorrådenes samarbejdspartnere og sekretærer, medlemmer og medarbejdere i ældreorganisationer, embeds- fagfolk fra kommuner samt kommunal- og landspolitikere.

Tid: Tirsdag d. 29. april 2014, kl. 9.00 – 15.15

Sted: Hotel Nyborg Strand, Østerøvej 2, 5800 Nyborg

Pris pr. person for medlemmer af DANSKE ÆLDRERÅD: 1050 kr.

Pris pr. person for øvrige deltagere: 1550 kr.

Tilmeldingsfrist: Mandag d. 7. april 2014 – [Klik her for online tilmelding](#)

- 9.00 – 9.05 Velkomst Bent Aa. Rasmussen, formand for DANSKE ÆLDRERÅD
- 9.05 – 9.45 **Et blik på sundhedsøkonomi med fokus på forebyggelse og rehabilitering blandt andet i forhold til ældre borgere**
Der er mange myter på området, og vi har behov for faktuel viden, og at nogen peger på konsekvenser af nuværende praksis.
Hvad er fremtidsperspektiverne, hvis vi fortsætter som nu?
Er området prioriteret tilstrækkelig højt i kommunerne ift. social- og sundhedssektoren?
Er der ressourcer nok på området?
Kjeld Møller Pedersen, professor i Sundhedsøkonomi- og politik, Syddansk Universitet
- 9.45 – 10.05 Kaffepause og besøg i udstillerområdet
- 10.05 – 10.50 **Fremtidens velfærd skabes i et fællesskab**
Hvis det danske velfærdssamfund også i fremtiden skal være stærkt og kraftfuldt er det nødvendigt, at vi går nye veje. Der er brug for at nytænke samarbejdet mellem borgerne, lokalsamfundet og det private erhvervsliv. Alle skal bidrage med netop deres kompetencer – dermed styrkes fællesskabet og sammenholdet i velfærdssamfundet. Vi skal udvikle det, vi kalder "fremtidens velfærdsalliancer"
Hvordan får vi skabt en ny balance mellem det at være (for)bruger, og det at være borger i velfærdssamfundet?
Politiker fra Kommunernes Landsforening (KL). Navn endnu uafklaret, da KL først i slutningen af marts konstituerer formandskab og udvalg.
- 11.00 – 11.45 Valgfri seminarer
- 11.50 – 12.50 Frokost
- 12.55 – 13.40 Valgfri seminarer
- 13.40 – 14.20 Kaffepause og besøg i udstillerområdet
- 14.25 – 15.10 **Fra hukommelse til erindring**
Hvad jeg lærte af livet som amtsborgmester, som formand for Etisk Råd, og hvad jeg i øvrigt har lært af alderdommen, der i dag – ikke mindst af sundhedspersonalet - betragtes som endnu en læretid.
Erling Tiedemann, fhv. amtsborgmester og fhv. formand for Etisk Råd, nuværende redaktør
- 15.10 – 15.15 Afslutning ved Bent Aa. Rasmussen, formand for DANSKE ÆLDRERÅD

SEMINARER

HVER DELTAGER KAN VÆLGE TO SEMINARER

S. Offentlig-privat samarbejde på et plejecenter

Plejecentret Christians Have i Solrød er opdelt i en kommunal og en privat del (Aleris Omsorg) med tilsammen 102 plejeboliger. De to afdelinger har samme vilkår, samme økonomi og samme lovgivning. Ideen bag to udbydere er, at den enkelte borger kan få en hverdag tilpasset egne ønsker og behov. Begge steder klarer sig godt i bruger- og tilfredshedsundersøgelser, og embedslægetilsynsrapporter er helt i top. Den kommunale og den private del bruger den naturlige kappestrid til at udveksle ideer og lære af hinanden. På seminaret forklarer lederne om samarbejde og organisering. Muligheder for udvikling diskuteres med deltagerne.

Kirsten Bjerregaard Andersen, leder for den kommunale del, Christians Have, Solrød

Karin Kappel, Aleris Danmark

T. Samarbejde om forebyggende hjemmebesøg – hvordan spiller de forskellige aktører sammen?

De forebyggende hjemmebesøg er et tilbud om besøg i eget hjem mindst én gang årligt til ældre over 75 år. Hjemmebesøget er et fristed til refleksion over den ældre borgers og hjemmebesøgerens fælles iagttagelser. Samtalen kan dreje sig om dagligdagen, trivsel, socialt netværk, bolig, sundhedstilstand, funktionsevne og interesser. Den kan også berøre eksistentielle emner som sorg, tab, identitet, isolering og død. Forebyggende hjemmebesøg har været lovpligtige siden 1995. Seminaret sætter fokus på forebyggende hjemmebesøg i dag, hvordan samarbejdet med kommunal hjemmehjælp, hjemmesygeplejersker, visitatorer mv. har udviklet sig, i hvilken grad besøg er målrettet bestemte behov, samt hvordan forebyggende hjemmebesøg kan bidrage til ældre borgeres livskvalitet.

Vibeke Reiter, forkvinde, SUFO (Landsforeningen for ansatte i SUndhedsfremmende FOrebyggende hjemmebesøg) og forebyggende medarbejder i Lejre Kommune

U. Hvilke kommunale tilbud har pårørende behov for, hvis deres nærmeste lider af demens?

Pårørende til mennesker med demenssygdomme yder en stor hjælp i forhold til mange opgaver der støtter deres demente familiemedlem i hverdagen. I takt med demenssygdommens udvikling påtager de pårørende flere og flere opgaver så hverdagslivet fortsat kan fungere godt. Derfor er det vigtigt at de pårørende tilbydes aflastende muligheder, som kan være med til at forebygge de pårørendes risiko for at blive fysisk og psykisk belastet.

Ane Eckermann, uddannelsesleder, Nationalt Videnscenter for Demens og formand for DemensKoordinatorer i Danmark

V. Forebyggelse af psykosocial mistrivsel blandt ældre – hvordan?

Seminaret stiller skarpt på forebyggelse af psykosocial mistrivsel som f.eks. ensomhed, social isolation, depression og selvmordsadfærd. Centrale spørgsmål er blandt andet:

Hvordan kan forebyggende medarbejdere i kommunerne identificere mistrivsel hos ældre borgere, og hvilke sårbare livssituationer og risikofaktorer skal man være særligt opmærksom på?

Har ældre mennesker ret til at begå selvmord?

Er der en modsætning mellem opsporing og screening på den ene side og fokus på borgerens livssituation, ønsker, muligheder og på den anden side ressourcer?

Iben Stephensen, programleder, Socialstyrelsen

Lise Skov Pedersen, projektleder, Socialstyrelsen

X. Velfærdsteknologiens muligheder og begrænsninger i funktionssvækkede ældres liv

Mand eller maskine? Bortset fra, at omsorgs- og plejesektoren er befolket af *kvinder*, er spørgsmålet om personlig kontakt mellem mennesker versus en "robotstyret" verden blevet næsten klassisk i den moderne verdens teknologiske udvikling. Det er stadig aktuelt.

Hvem blandt ældre mennesker med nedsat funktionsevne – fysisk og mentalt – kan have gavn og glæde af giraffer, sæler, vasketoiletter og touch-skærme? Hvad har velfærdsteknologiske løsninger at byde på, når vi tænker på svækkede ældres sociale behov og på afhjælpning af ensomhed?

Med udgangspunkt i en ny rapport fra Ensomme Gamles Værn vil seminaret lægge op til nuancer i debatten om velfærdsteknologiens sociale aspekter.

Christine E. Swane, kultursociolog, ph.d., direktør i Ensomme Gamles Værn

Y. Velfærd for ældre... rammer ældrerådene og politikerne rigtigt?

Under denne overskrift, kunne alle Danmarks ældreråd med fordel drøfte, om der eksisterer fælles værdier og ideer om "det gode liv som gammel".

Kan disse værdier og ideer være afsætt for en selvstændig og værdig ældrepolitik i Danmark?

Er det meningsfyldt for politikere, at *tænke* ældrepolitik, eller er alene *tanken* med til at fastholde ældre i en kategori for sig selv?

Det ser ud til at være en voksende trend i Danmark, at *hjælpen* ikke skal være aldersbetinget, men behovsbetinget. Man vil i højere grad sørge for, at hjælpen går til dem, der virkelig har behov, og dem uden behov så skal leve et *almindeligt* liv.

Er dette forhold blot en teoretisk behagelighed for politikerne, eller er det vores - de ældres - holdning?

Erik Stagsted, socionom, ældrerådsformand i Vesthimmerlands kommune

Z. Ældre med anden etnisk baggrund end dansk - en generation i klemme!

Antallet af ældre i Danmark med anden etnisk baggrund end dansk vil stige fra 28.000 i 2013 til 82.000 i 2030. Stigningen er så markant, fordi mange er kommet til landet i grupper de seneste 30 år fra brændpunkter som Vietnam, Bosnien, Somalia, Iran, Palæstina, Irak mv. Nu bliver disse grupper ældre.

De ældes tidligere end de fleste danske ældre, men benytter ikke i samme grad de kommunale sundhedsydelse som f.eks. hjemmepleje og plejehjem. De fleste taler kun sparsomt eller slet ikke dansk og har svært ved at orientere sig i og forholde sig til de kommunale tilbud, der kan svære at forene med deres egen kultur og sygdomsopfattelse. Deres børn og børnebørn er ofte integreret i det danske samfund, og familiemønsteret forandrer sig i retning af det danske. Hvordan sikrer danske kommuner disse ældre et godt og sundt liv?

Hør om gode erfaringer med tidlige, forebyggende hjemmebesøg (+65 år) v/tosprogede ældre konsulenter kombineret med tilbud fra Værestedet Mimirs Brønd i Vollsmose.

Jenny Havn, leder af Forebyggende Hjemmebesøg i Ældre- Handicapforvaltningen i Odense Kommune

Æ. Frivilligpolitik – indhold og samarbejds muligheder

En vedtaget frivilligpolitik er et godt redskab til at etablere eller udvikle lokale samarbejder i kommunen. Og det signalerer, at kommunalbestyrelsen har taget stilling til og etableret en struktur for lokale samarbejder.

Samarbejdet udvikles gennem en løbende vurdering af frivillighedspolitikens visioner og mål. Seminaret lægger op til en drøftelse af, hvordan ældreråd kan indgå i arbejdet med at udforme en frivilligpolitik, og hvad der er ældrerådets rolle i forhold til lokale, frivillige organisationer.

Birthe Funk, forhenværende formand for Lollands ældreråd, formand for Frivilligcentrene på Lolland

Ø. Palliativ indsats i den kommunale pleje – en værdig død

Med den kommunale strukturreform og udviklingen af sundhedsvæsenet skal kommunerne varetage flere sundheds-, omsorgs- og støtteopgaver. Der er øget fokus på den lindrende indsats for borgere ramt af livstruende sygdomme, og palliativ indsats er én af mange opgaver i kommunerne. Afsættet for basal palliativ indsats er ofte eget hjem, hvad enten det er en privat bolig eller et plejecenter. Den basale palliative indsats i eget hjem bliver først og fremmest varetaget af alment praktiserende læger, kommunernes hjemmesygepleje og hjemmehjælpspersonale. Mette Raunkjær giver et overblik over status på området, et bud på den fremtidige udvikling og råd om hvordan ældreråd kan sætte fokus på palliativ pleje i egen kommune.

Mette Raunkjær, forsker, lektor, ph.d., cand.scient.soc. og sygeplejerske, Palliativt Videnscenter (PAVI)

Å. God mad – godt liv!

Ernæringsrigtig mad og appetitvækkende måltider rummer et stort potentiale for at bevare og genopbygge funktionsevnen hos ældre - men udnytter kommunerne denne mulighed i dag, hvor de ældre skal betale i dyre domme for mad, der sjældent laves fra bunden, og hvor rehabilitering stort set aldrig omfatter en ernæringsindsats med udgangspunkt i fx den tilbudte madservice?

Maden er således i dag på mange måder en dyr og dårlig forretning - hvordan får vi vendt det billede?

Anne Marie Beck, seniorforsker, Klinisk diætist, ph.d., Enheden for forskning i ernæring i Centralkøkkenet, Herlev Hospital

Birthe Stenbæk Hansen, Projektkoordinator, klinisk diætist, cand.scient, Sundheds- og omsorgsafdelingen, Frederiksberg Kommune

PRAKTISKE OPLYSNINGER:

Tid og sted:

Konferencen begynder tirsdag d. 29. april kl. 9.00 og slutter kl. 15.20.
Der er kaffe og indregistrering fra kl. 8 for dem, som ikke har deltaget i mødet dagen før.
Konferencen finder sted på Hotel Nyborg Strand, Østerøvej 2, 5800 Nyborg, tlf. 6531 3131.

Konferenceafgift:

Pris pr. person for medlemmer af DANSKE ÆLDRERÅD: 1050 kr.
Pris pr. person for øvrige deltagere: 1550 kr.
Tillæg pr. person for festmiddag med dans d. 28. april: 600 kr.
Tillæg pr. person for overnatning fra d. 28. til d. 29. april: 1100 kr. i enkeltværelse inkl. morgenmad.

Totalpris for repræsentantskabsmøde d. 28. april og konference d. 29. april

(repræsentantskabsmødet er kun for medlemmer af DANSKE ÆLDRERÅD og særligt inviterede)

Medlemmer af DANSKE ÆLDRERÅD:

Pris pr. person i enkeltværelse: 3195 kr.

Pris pr. person i delt dobbeltværelse: 2850 kr.

Pris pr. person i meget lille enkeltværelse (kun 27 stk.): 2.850 kr.

Totalprisen inkluderer deltagelse i repræsentantskabsmøde, festmiddag med dans, overnatning og deltagelse i konference.

Overnatning:

Deltagerne registreres og tildeles værelser efter "først-til-mølle"-princippet på Hotel Nyborg Strand og evt. på andre hoteller.

Hvis to deltagere deler et dobbeltværelse, er de garanteret værelse på Hotel Nyborg Strand.

Særlige hensyn: Skriv på tilmeldingsblanketten (kørestolebruger, diabetiker, allergiker m.m.).

Tilmelding: Én tilmelding pr. deltager - [klik her for online tilmelding](#)

Tilmeldingsfrist er mandag d. 7. april 2014.

Betaling: Bekræftelse og faktura udsendes løbende, dog senest d. 22. april 2014. Vi sender bekræftelser til den mailadresse, som er oplyst ved tilmelding.

Afmelding: Ved afmelding inden d. 22. april 2014, refunderes 75 % af konferenceafgiften. Ved senere afmelding betales hele konferenceafgiften. Tilmeldte kan i stedet vælge at sende en anden deltager. Afmelding skal ske skriftligt på info@danske-aeldreraad.dk.

Målgruppe: Medlemmer af ældre-/seniorråd, ældrerådernes sekretærer og samarbejdspartnere, medlemmer og medarbejdere i ældreorganisationer, embedsmænd/fagfolk fra kommuner og regioner samt kommunal- og landspolitikere.

Udstilling: I forbindelse med konferencen arrangeres udstillinger af forskellige firmaer, organisationer, institutioner og styrelser. Ældre-/seniorråd kan lægge skriftligt materiale til gensidig inspiration på opstillede borde i salen. Intet er for stort eller småt, så længe det har relevans for ældre-/seniorråd.

Bus: Der er gratis bustransport fra Hotel Nyborg Strand til Nyborg Station d. 29. april kl. 15.30.

Yderligere information: Kursussekretær Maj-Britt Lempel, 38770160, info@danske-aeldreraad.dk